

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudkyň JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Elišky Cihlářové v právní věci žalobkyně: **L. D. N.,** zastoupené JUDr. Gustavem Valenzem, advokátem se sídlem Božkovská 15, Plzeň, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 4. 2004, č. j. OAM-619/VL-10-K01-2004, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 21. 9. 2004, č. j. 59 Az 64/2004-15,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 1. 4. 2004, č. j. OAM-619/VL-10-K01-2004, žalovaný neudělil žalobkyni azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu). Současně žalovaný rozhodl tak, že se na žalobkyni nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

V žalobě proti rozhodnutí žalovaného žalobkyně citovala řadu ustanovení správního řádu, která správní orgán v řízení porušil a trvala na tom, že splnila zákonné podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu. Uvedla, že byla ve Vietnamu několikrát předvolána na městskou policii kvůli svému postoji vůči zákrokům policie proti lidem, byla zadržena v H., kde ji bili a týrali pro její protivládní názory. Nakonec se rozhodla vycestovat

z komunistického Vietnamu. Tyto důvody neuvedla v žádosti o udělení azylu v obavě o svůj život, protože vietnamští agenti jsou všude na světě.

Krajský soud v Plzni žalobu zamítl rozsudkem ze dne 21. 9. 2004. V řízení před správním orgánem neshledal krajský soud vady vytýkané žalobkyní ani jiné vady, pro které by měl napadené rozhodnutí zrušit; v odůvodnění rozsudku se rovněž ztotožnil se žalovaným v posouzení důvodu, pro nějž žalovaný neudělil žalobkyni azyl.

Ze správního spisu vyplynulo, že skutečným důvodem odchodu žalobkyně z Vietnamu byla obava z policie, její sestra jí přivezla tři videokazety s pornonahrávkami a když si je její teta přehrávala, přišla policie, které teta sdělila původ kazet. Od té doby se bála, že pro ni přijdou. Ačkoli se tak nestalo, odjela z Vietnamu do České republiky, neboť od roku 2002 zde žije její sestra. O azyl žádá, aby si zlegalizovala pobyt. Na otázku, čeho se obává v případě návratu do vlasti odpověděla, že tam nikoho nemá a vrátit se nechce. Potvrdila, že doma žádné potíže se státními orgány, soudy či policií neměla ani v souvislosti s pornokazetami. V případě návratu do vlasti se však obává, že by kvůli tomu mohla být zatčena. Zopakovala, že hlavním důvodem k odchodu z vlasti byla snaha najít svoji sestru a o azyl žádá, protože do České republiky přišla bez dokladů, jiný důvod nemá. Tato tvrzení tvoří obsah vlastnoručně psaného prohlášení k důvodům pro udělení azylu.

V odůvodnění rozsudku soud uvedl, že v azylovém řízení je tvrzení žadatele ve spojení s navrženými důkazy nezastupitelné při zjišťování skutečného stavu věci a jsou zásadní pro posouzení oprávněnosti žádosti o azyl. Skutkové okolnosti, které uvedla v žalobě jsou zcela nové, nikdy je ve správním řízení k opakovaným dotazům správního orgánu, zda se jedná skutečně o všechny důvody, pro které o azyl žádá, neuvedla; jejím tvrzením byla pouze skutečnost, že hodlá vyhledat sestru a legalizovat svůj pobyt na území České republiky. Její tvrzení v žalobě jsou navíc nekonkrétní, povrchní, a jako taková nemohou zvrátit skutkový stav sestavený na podkladě standardních postupů žalovaného. Námitka neúplného zjištění skutečného stavu věci je obecného rázu a nekonkretizuje, jaká šetření měla být k objasnění věci provedena. Správní orgán neměl důvodu nevěřit jejím tvrzením o snaze nalézt sestru a o ztrátě dokladů. Epizodní incident s vietnamskou policií kvůli držení videokazet s pornografickým obsahem žalovaný v rozhodnutí náležitě zhodnotil, mj. i na podkladě vyžádaných informací Ministerstva zahraničních věcí o možných následcích držení materiálů s erotickým, pornografickým obsahem.

Proti zamítavému rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále též stěžovatelka) včas kasační stížnost, založenou na důvodu uvedeném v § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Uvedla, že jsou u ní dány důvody pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu: pokud však správní orgán vyhodnotil, že takové důvody u ní nenastaly, měl povinnost udělit jí azyl podle § 14, neboť opakovaně uváděla, že hodlá vyhledat svoji sestru, uváděla rodinné důvody, správní orgán se jimi zabýval nedostatečně.

Rovněž nesouhlasí se závěrem, že se na ni nevztahuje překážka vycestování podle § 91 zákona o azylu, bylo totiž povinností správního orgánu přinejmenším zjistit, zda ilegální opuštění republiky je ve Vietnamu trestné či nikoliv.

Její žaloba byla tak důvodná a proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalobkyně též požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. O této žádosti Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval, neboť rozhodl přímo ve věci samé.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí krajského soudu v mezích důvodů vymezených stížnostními body (§ 109 odst. 3 s. ř. s.) a shledal kasační stížnost nedůvodnou.

Žalobkyně v kasační stížnosti obecně vyjádřila přesvědčení, že dle jejího názoru byly dány důvody k tomu, aby jí byl poskytnut azyl podle § 12 zákona o azylu. Toto tvrzení je třeba odmítnout jako nedůvodné, neboť ani Nejvyšší správní soud neshledal, že by žalobkyně v průběhu celého správního řízení uváděla cokoliv, co by nasvědčovalo tomu, že žádá o azyl z jiného důvodu, než je legalizace pobytu na území ČR a snaha setkat se se svojí sestrou, po které se jí stýská. Takové důvody však nejsou těmi, jimž by byla poskytnuta ochrana podle zákona o azylu a které by zakládaly podmínky pro poskytnutí azylu podle § 12 zákona o azylu.

Nejvyšší správní soud se ztotožnil s krajským soudem v závěru, že stěžovatelčina životní situace ve Vietnamu nesvědčí o tom, že by stěžovatelka byla pronásledována, případně že by zakoušela odůvodněné obavy z pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu. Nejvyšší správní soud vycházel při posouzení důvodů, jež žalobkyně uvedla k žádosti o udělení azylu ze správního spisu. Protože azylové řízení je řízením koncentrovaným, žadatel o azyl musí důvody, pro které o azyl žádá, uvést právě v této fázi správního řízení. Jediné důvody, které však žalobkyně uváděla jak v žádosti, tak i při pohovoru k důvodům žádosti, byla snaha nalézt sestru a snaha o legalizaci pobytu, neboť ztratila doklady. Nejvyšší správní soud se ztotožnil se závěrem soudu, že v azylovém řízení je tvrzení žadatele ve spojení s navrženými důkazy nezastupitelné při zjišťování skutečného stavu věci a jsou zásadní pro posouzení oprávněnosti žádosti o azyl; těmito důvody jsou rovněž vymezeny mantinely pro posouzení důvodů pro udělení azylu správním orgánem.

Námitky, že byly u stěžovatelky dány rovněž důvody pro udělení humanitárního azylu (§ 14 zákona o azylu) a že nesouhlasí se závěrem, že se na ni nevztahuje překážka vycestování podle § 91 zákona o azylu, stěžovatelka uplatnila až v kasační stížnosti, aniž by je uplatnila v řízení před soudem, ač tak učinit mohla; v této části je kasační stížnost nepřípustná (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud tedy shledal námitky žalobkyně dílem nedůvodnými a dílem nepřípustnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo žádné vady, k nimž musí kasační soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. července 2005

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu